

Risico's bij afbraakwerken

Overzicht

- ④ **Voorstelling navb-cnac Constructiv**
- ④ **De evolutie van ongevallen bij afbraakwerken**
- ④ **Specifiek – werfgebonden**
- ④ **Vorbereiding afbraakwerken**
- ④ **Afbraakwerken**
  - **Verwijderen asbest**
- ④ **Praktische voorbeelden**

De sectorale fondsen

- 16 Oktober 2010:
  - Constructiv-partnerschap

navb-cnac: het preventie-instituut van de bouw

🌀 Opdracht:

Dienstverlening aan alle bedrijven in het PC 124 op het vlak preventie van arbeidsongevallen en beroepsziekten.

🌀 Doel:

- Promoten van welzijn op het werk
- Posttraumatische begeleiding bij ernstige arbeidsongevallen 0800 11 0 11

navb-cnac: het preventie-instituut van de bouwsector

Activiteiten

- Advies op bouwplaatsen
- Onderzoek en ontwikkeling
- Ontwikkeling welzijnsopleidingen
- Campagnes

Enkele cijfers (2014):

- 10.000 verslagen bouwplaatsbezoeken
- 8.000 bezochte bouwplaatsen
- 81.000 bouwplaatsadviezen
- 2.000 specifieke adviezen (telefonisch of mail)
- 7.000 VCA-examens

Beheer

Raad van bestuur

- 14 beheerders, aangeduid door het PC 124
- Paritair samengesteld
- Beslissingen worden genomen bij concensus
- Voorzitter (3 jaar) : een beheerder, afwisselend van werknemers- en werkgeverszijde

Communicatie

Publicaties

Campagne

Publicaties

- 🌀 Constructiv Info: 3-maandelijks tijdschrift met o.a. nieuws over welzijn en opleidingen
- 🌀 Navb dossiers: 3 maandelijkse publicatie over een specifiek veiligheids- of gezondheidsonderwerp (dossier 129)
- 🌀 Website navb.constructiv.be of cnac.constructiv.be

Nieuwe Campagne Strategie

- ② Twee fasen
  - ② Preventieve golf
  - ② Handhavingsgolf
- ② **Voor wie:** bedrijven en arbeiders uit een bepaalde subsector

Campagnes

Navb campagne “veilig werken op hoogte – val niet uit de lucht”

- Een op de drie ernstige arbeidsongevallen (met de dood of blijvende invaliditeit tot gevolg) in de bouw is te wijten aan een val van hoogte van personen of voorwerpen.
- Een reden te meer om stil te staan bij het correcte gebruik van ladders, steigers, hoogwerkers, schaarliften, verreikers, ...
- Hoog tijd voor een intensieve campagne!!
- Volg Bas Harnas en surf voor meer info naar www.basharnas.be

VAL NIET UIT DE LUCHT

#BasHarnas

Campagne "Veilig werken op hoogte"

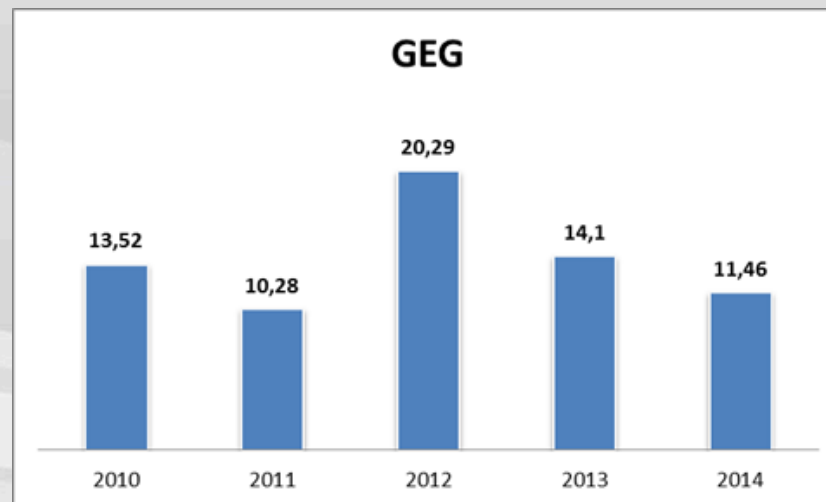
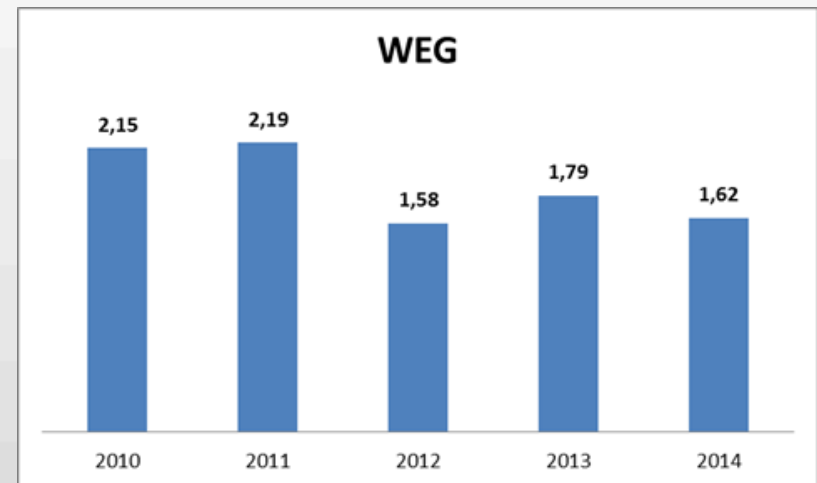
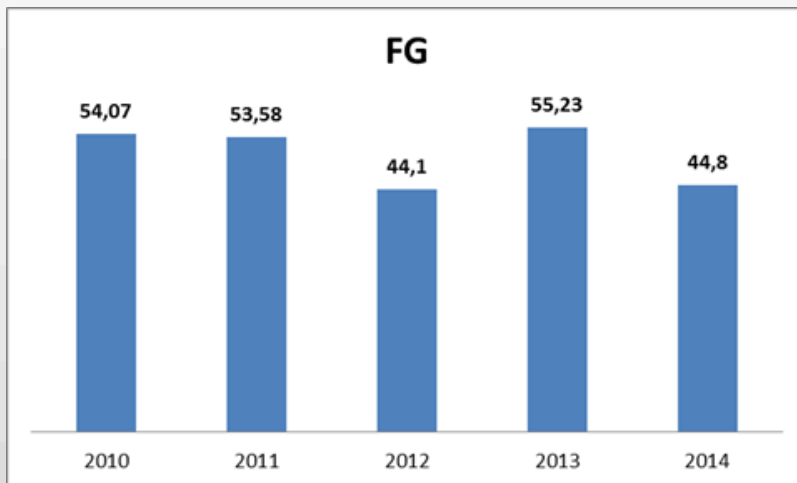

Ongevallencijfers

Ongevallencijfers NACE-code 43.110 volgens FAO

Ongevallencijfers sector

☉ Frequentiometer Fa:

AO (>30 dagen verlet) x 10.000

$$Fa = \frac{\text{AO (>30 dagen verlet) x 10.000}}{\text{Aantal gewerkte dagen}}$$

☉ Verletmeter arbeidsongevallen Va:

verloren dagen(>30dagen) x 1.000

$$Va = \frac{\text{verloren dagen(>30dagen) x 1.000}}{\text{Aantal gewerkte dagen}}$$

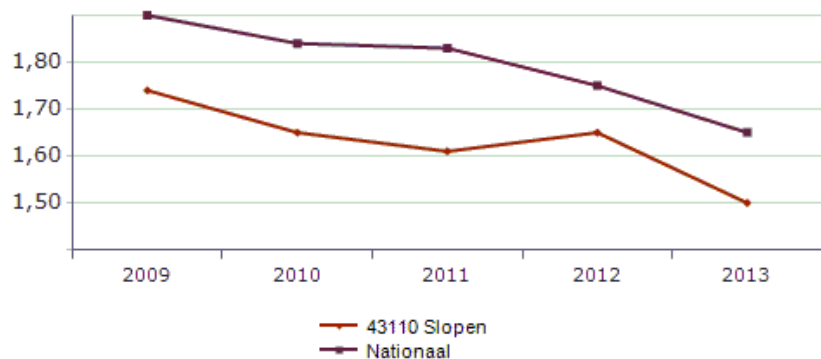
☉ Globale Verletmeter GV:

verloren dagen (ziekte of ongeval)x 1.000

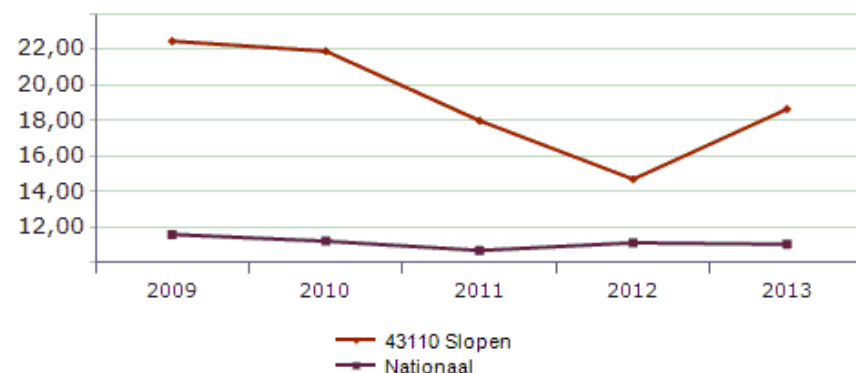
$$GV = \frac{\text{verloren dagen (ziekte of ongeval)x 1.000}}{\text{Aantal gewerkte dagen}}$$

Ongevallencijfers NACE-code 43110

Frequentiemeter Arbeidsongevallen (FA)

Verletmeter Arbeidsongevallen (VA)

Globale Verletmeter (GV)

	FA		VA		GV	
	Nationaal	43110	Nationaal	43110	Nationaal	43110
2009	1,90	1,74	11,61	22,48	121,54	94,95
2010	1,84	1,65	11,23	21,92	125,77	101,20
2011	1,83	1,61	10,71	18,01	120,33	94,99
2012	1,75	1,65	11,14	14,72	124,41	86,24
2013	1,65	1,50	11,06	18,66	126,70	89,44

Besluit

- Ongevallencijfers zijn sinds c.a. 10 jaar dalend;
- Het werkverlet t.g.v. ernstige ongevallen (> 30 dagen werkverlet) volgt deze tendens niet helemaal;
- Preliminare studie wijst op een correlatie tussen de evolutie van de globale verletmeter en de economische prestaties van een bedrijf

Specifiek - Werfgebonden

- ④ Iedere afbraak is specifiek
- ④ Alle voorbereidingen zijn werfgebonden

Vorbereiding afbraakwerken

- Bouwheer + Aannemer + Veiligheidscoördinator
  - Sloopinventaris
  - Afvalbeheer – Afvoer puin werf
  - Asbestinventaris
  - Bestaande plannen
  - Nutsleidingen, kelders, putten, holle ruimten, tanks
  - Nutsleidingen : AFSLUITEN (planning!)
    - Nutsmaatschappij is ook aannemer => VC
  - Omgevingsfactoren (school, hoogspanning...)

Vorbereiding afbraakwerken

Bevoegde instanties

- Vervuilde grond => conform verklaard TV
  - Grondbank of grondwijzer
  - Eventueel goedgekeurd saneringsproject(ovam)
- Stedenbouwkundig attest (risicoground?)
- Nutsleidingen, KLIP, KLIM
  - **K**abels en **L**eidings Informatie **P**ortaal
  - Federaal **K**abels en **L**eidings Informatie **M**eldpunt
- Bestaande plannen

Vorbereitung abbraakwerken

- ◉ Sloopplan
  - Werkwijze
  - Fases
  - Arbeidsmiddelen
  - Preventiemaatregelen voorzien
- ◉ Signalisatieplan/vergunning - timing
- ◉ Werfmelding (eventueel specifieke melding asbestverwijdering)

Vorbereiding afbraakwerken

Werfinrichting

- Sociale voorzieningen
- Containers voor sortering van afval

Vorbereitung afbraakwerken

- ◉ Wetgeving (ARAB Art.464)
- ◉ IV Slopingwerken.
  - Art.464.1 – Art.464.9

Afbraakwerken

- ⦿ Risico's
  - Stabiliteit van de constructie
  - Leidingen (ondergrondse + Luchtleidingen)

Schadecontrole

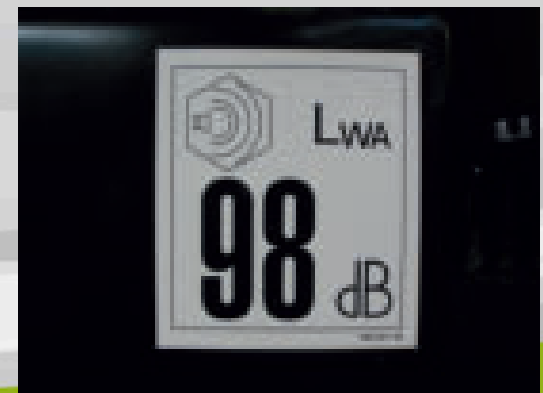

Afbraakwerken

- Gezondheidsrisico's
  - Stof, asbest
  - Trillingen

Lawaai (conformiteit bouwplaats-
machines)

Afbraakwerken

☉ Specifieke activiteiten

■ Afbraakwerken vanuit container:

- Container wordt gebruikt voor het opvangen van sloopafval;
- Container wordt gebruikt als werkpost:
  - Manuele breekhamer;
  - Breekhamer gemonteerd op arbeidsmiddel: is verboden - aanwenden van deze techniek kan enkel mits toestaan van afwijking door FOD WASO AD TWW

Afbraakwerken

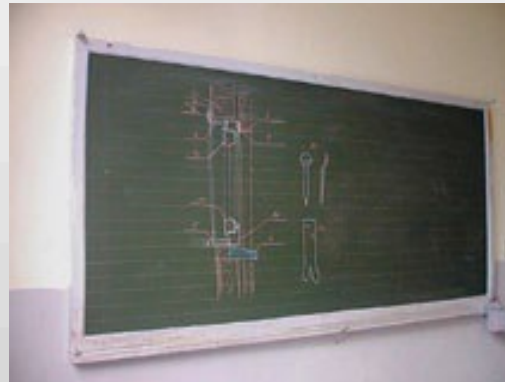
- Andere maatregelen
  - Signalisatie (aanstellen signalisatieverantwoordelijke)
  - Checklist “Plaatsing van een container”
  - Sloopplan
  - Specifiek veiligheids- en gezondheidsplan

Verwijderen Asbest

- ☉ Toepassingen waarin asbest kan voorkomen

**VOORZICHTIG
BEVAT
ASBEST**

**Het inademen van
asbeststof
is schadelijk voor
de gezondheid**

**Houdt u aan de
veiligheids-
voorschriften**

- ◉ Bloembakken in asbestcement

- ◉ Dak- en afvoergoten in asbestcement

- Onderdak in asbestcement

- Balken beschermd met spuitasbest

- ◉ Vals plafond in asbestcement platen

- ◉ Binnenbekleding in asbestcement platen

Isolatie in asbestcement
voor leidingen

Isolatie voor leidingen

Isolatie met asbest

Ventilatiekokers in
asbestcement

☉ Schoolbord in
asbestcement

☉ Venstertablet en dorpel in
asbestcement

Asbestcement golfplaten

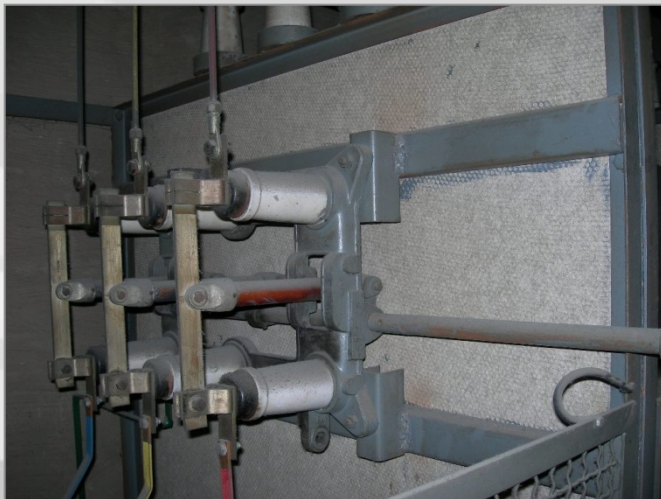

Asbestcement panelen in alu. ramen en deuren

Asbestcement traptreden

Asbestcement
tussenschot in
hoogspanningskabine

- Asbestcement lambrisering (houtimitatie)

- Asbesthoudende vinyl (kartonachtig)

Asbesthoudende roofing

Asbesthoudende
pakkingen/dichtingen

- Asbestkoord als dichtingsmateriaal

- Asbest bevolking

Asbesthoudende
gipsplaten

Asbesthoudende
gipsisolatie

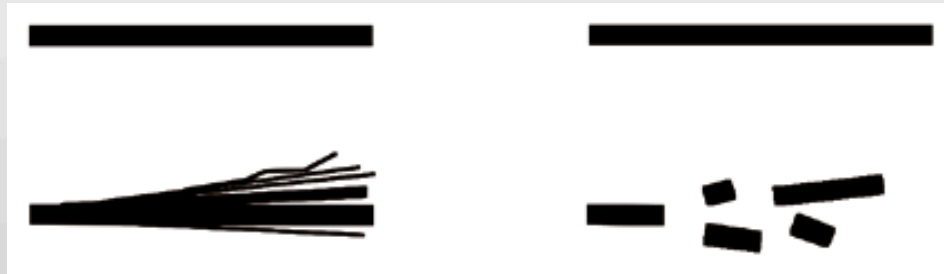
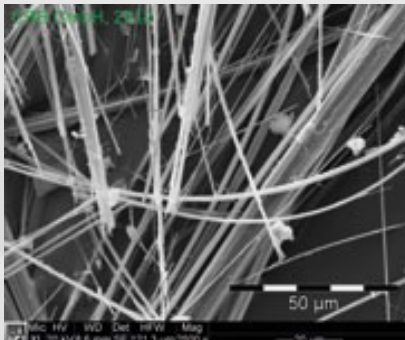

Verwijderen Asbest

Gezondheidsrisico's

- Effect van roken (10X meer kans op asbestose dan niet roker)

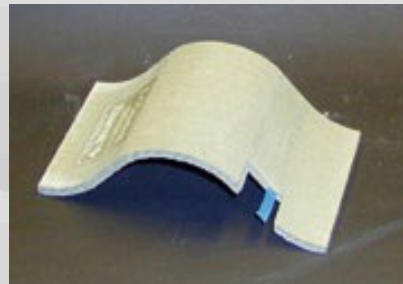
Verwijderen Asbest

Asbestherkenning

■ Vlamtest

■ Aanduidingen

■ Structuur

Reglementaire bepaling m.b.t. asbestverwijdering

- ⦿ Melding asbest via AVW en aparte melding aan FOD WASO AD TWW (melding via aangifte van werken (AVW) is onvoldoende)
- ⦿ Eenvoudige handelingen:

Verwijderen Asbest

- Regelgeving (KB 16.03.2006):
  - Grenswaarde: 0,1 vezel/cm³
  - Asbestinventaris (wat als er geen inventaris is?)
  - Eenvoudige handelingen: gebonden en concentratie < 0,01 vezel/cm³
  - Couveusezak: door erkende asbestverwijderaar
  - Hermetische zone: door erkende asbestverwijderaar

Verwijderen Asbest

- ◉ Verwijderen van asbesthoudende leien:

Verwijderen Asbest

- Verplichte opleidingen + jaarlijkse bijscholing.
- Onderscheid: eenvoudige handelingen ($0,01V/cm^3$)
couveusezak of hermetische zone

Verwijderen Asbest

☉ Maatregelen:

- Geen hogedrukapparatuur
- Geen sneldraaiende arbeidsmiddelen
- PBM
- Stofzuiger met absoluutfilter (HEPA klasse H13 volgens norm EN 1822)
- Checklist eenvoudige handelingen

Verwijderen Asbest

- Vervangingsvezels:
  - Keramische vezels
  - Minerale en silicaatvezels

Praktische voorbeelden

- ◉ Het leegmaken van gebouwen:

Praktische voorbeelden

Sorteren van afval:

Praktische voorbeelden

Praktische voorbeelden

Praktische voorbeelden

- ◉ Besproeien van het puin: waterkanon (blootstelling aan kwartsstof)

Praktische voorbeelden

Praktische voorbeelden

Praktische voorbeelden

🌀 Afscherming t.o.v derden

Praktische voorbeelden: giek met watertoevoer

Praktische voorbeelden: giek met watertoevoer

navb·cnac
constructiv

Praktische voorbeelden: sloop met flappen

Praktische voorbeelden: sloop met flappen

Praktische voorbeelden: sloop met flappen

Praktische voorbeelden: sloop met flappen

Praktische voorbeelden

- ☉ Stofbestrijding aan de bron (blootstelling aan kwartsstof):

Praktische voorbeelden

☉ Isolatie van lawaai:

Praktische voorbeelden

- ◉ Correct stutten van gemeenschappelijke muren

Praktische voorbeelden

Praktische voorbeelden

Praktische voorbeelden

- ⊗ Aandacht voor pcb's en bliksemafleiders (toxische producten en ioniserende straling)

Praktische voorbeelden

- Afbraakwerken door middel van een container met een bemand arbeidsmiddel of zonder arbeidsmiddel?

Praktische voorbeelden

Gebruik van de personenbak:

Dank u voor de aandacht

■ Vragen??